

U K R A I N A .

Projekt umowy między Polską, a Ukrainą.

W głębokiem przeświadczeniu, że każdy naród posiada przyrodzone prawo samostanowienia o swoim losie i określa nia stosunków swoich z sąsiadami, obie strony kontratakuja- ce z ramienia Polski i Ukrainy, jednako ożywione chęcią ugruntowania podstaw pod zgodne i przyjazne współżycie dla dobra i rozwoju obu narodów - postanawiają, co następuje:

I. Polska, uznając prawa narodu ~~polskiego~~ ukraiń- skiego do niepodległości, uznaje Tymczasowy Rząd Ukraiński Dyrektorjatu z atamanem Simonem Petlurą na czele - za rząd de facto.

II. Granice między Rzeczypospolitą Polską a Ukrain- ską Republiką Ludową zostają określone w sposób n następujący: na północ od rzeki Dniestru wzdłuż rzeki Zbrucz, a następnie wzdłuż wschodnich granic administracyjnych powiatów: Krzemienieckiego, Ostrońskiego i Rówieńskiego, dalej na Północ wzdłuż granicy d administracyjnej b.gub.Mińskiej.

III. Rząd Polski zobowiązuje się przyznać Ukrainie terytorja na wschód od linii granicznej, wymienionej w art.II niniejszej umowy do granic Polski z 1772r. /przedrozbiorowych/, które Polska już posiada lub odzyska od bolszewików drogą orężną, lub diploma- tyczną.

IV. Terytorja. wymienione w art. III niniejszej umowy będą ustąpione Ukrainie w terminie, ustalonym po obopólnym porozumieniu. Do chwili odstąpienia ich ma pozostać administracja cywilna polska z udziałem czynników ukraińskich, na terytorjum, na którym istnieje w dniu podpisania niniejszej umowy, to zn. od linii granicznej między Polską, a Ukrainą do linii frontu, natomiast na terytorjach na wschód od linii frontu do granicy Polski przedrozbiorowych, w miarę odzyskiwania ich będzie przekazana władzom ukraińskim z udziałem czynników polskich.

V. Tymczasowy Rząd Ukraiński zobowiązuje się zwołać Tymczasowe Zgromadzenie Ustawodawcze, reprezentujące wolę ludności, a wybrane na zasadach demokratycznych powszechnego, tajnego, równego, bezpośredniego i proporcjonalnego prawa głosowania, po odzyskaniu przez Ukrainę terytorjów, określonych przez umowę niniejszą i ewentualną umowę między Polską i Rosją sowiecką, nie później wszakże jak w ciągu 6 miesięcy. W ręce Tymczasowego Zgromadzenia Ustawodawczego Tymczasowy Rząd Ukraiński złoży swą władzę.

VI. Tym. Rząd Ukr. zobowiązuje się nie zawierać żadnych umów międzynarodowych, skierowanych przeciwko Polsce, a także nie prowadzić rokowań i nie zawierać pokoju z bolszewikami bez porozumienia się z rządem Polskim.

VII. Prawa narodowo-kulturalne, jakie rząd Ukraińskiej Republiki Ludowej zapewni na terytorjum Ukrainy obywatelom narodowości polskiej, będą przyznane obywatelom narodowości ukraińskiej w granicach Rzeczypospolitej Polskiej i odwrotnie.

VIII. Zostają zawarte specjalne umowy gospodarcze, dotyczące stosunków ekonomiczno-handlowych między Polską, a Ukrainą, oraz załatwienia sprawy rolnej na Ukrainie. Umowy te stanowią integralną część umowy niniejszej.

IX. Zostaje zawarta konwencja wojskowa, która stanowi część integralną niniejszej umowy.

X. Umowa niniejsza pozostanie tajną. Nie będzie mogła być zakomunikowana stronie trzeciej, ani opublikowana w całości lub części, inaczej, jak za wzajemną zgodą obu kontraktujących stron.

NAZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 457872 dnia 13/11 1920 r.
Wysoki

Kv

11 Taper 11

RZĄD RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ z jednej strony i RZĄD UKRAIŃSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ z drugiej strony - w głębokiem przeświadczeniu, że każdy naród posiada przyrodzone prawo samostanowienia o swoim losie i określenia stosunków swoich z sąsiadami, i jednako ożywione chęcią ugruntowania podstaw pod zgodne i przyjazne współżycie dla dobra i rozwoju obu narodów - zgodziły się na następujące postanowienia:

I.

Uznając prawo UKRAINY do niezależnego bytu państwowego na terytorjum w granicach, jak będą one na północ, wschód i południe określone na zasadzie umów UKRAIŃSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ z graniczącymi z nią z tych stron sąsiadami - RZECZPOSPOLITA POLSKA uznaje DYREKTORJAT niepodległej UKRAIŃSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ z Głównym Atamanem Panem Simonem PETLURĄ na czele za zwierzchnią władzę UKRAIŃSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ.

II.

Granice między RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ a UKRAIŃSKĄ REPUBLIKĄ LUDOWĄ zostają określone w sposób następujący: na północ od rzeki Dniestru wzdłuż rzeki Zbrucz, a następnie wzdłuż byłej granicy między Austro - Węgrami a Rosją do Wyszegródka, a od Wyszegródka na północ przez wzgórza Krzemienieckie, a następnie po linii na wschód od Zdołbunowa, następnie wzdłuż wschodnich granic administracyjnych powiatu Równieńskiego, dalej na północ wzdłuż granicy administracyjnej byłej gubernji Mińskiej do przecięcia jej przez rzekę Prypeć, a następnie Prypecią do ujścia jej. Co do powiatów Równieńskiego, Dubieńskiego i części Krzemienieckiego, które obecnie przypadają RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ, nastąpi później ściślejsze porozumienie.

Szczegółowe określenie linii granicznej powinno być przeprowadzone przez specjalną polsko-ukraińską komisję, złożoną z odpowiednich fachowców.

~~na z odpowiednich fachowców.~~

III.

RZĄD POLSKI przyznaje UKRAINIE terytorja na wschód od linii granicznej, wymienionej w art. II-gim niniejszej umowy - do granic Polski z roku 1772 (przedrozbiorowej), które Polska już posiada lub odzyska od Rosji drogą orężną lub dyplomatyczną.

IV.

RZĄD UKRAIŃSKI zobowiązuje się nie zawierać żadnych umów międzynarodowych, skierowanych przeciwko Polsce; do tego samego zobowiązuje się RZĄD RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ wobec UKRAIŃSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ.

V.

Prawa narodowo - kulturalne, jakie RZĄD POLSKI zabezpieczy obywatelom narodowości ukraińskiej na terytorjum RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ będą w nie mniejszym stopniu zabezpieczone obywatelom narodowości polskiej w granicach UKRAIŃSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ i odwrotnie.

VI.

Zostają zawarte umowy ekonomiczno-handlowe między RZECZYPOSPOLITĄ POLSKĄ a UKRAIŃSKĄ REPUBLIKĄ LUDOWĄ.

Sprawa agrarna na Ukrainie będzie rozwiązana przez konstytuantę. Do chwili zwołania konstytuanty prawne stanowisko właścicieli ziemskich polskiej narodowości na Ukrainie określa się na zasadzie specjalnego porozumienia między RZECZYPOSPOLITĄ POLSKĄ a UKRAIŃSKĄ REPUBLIKĄ LUDOWĄ.

VII.

Zostaje zawarta konwencja wojskowa, która stanowi część

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

integralną niniejszej umowy.

VIII.

Umowa niniejsza pozostaje tajną. Nie będzie mogła być zakomunikowaną stronie trzeciej, ani opublikowana w całości lub w części inaczej, jak za wzajemną zgodą obu kontraktujących stron, z wyjątkiem art. I-go, który zostanie ogłoszony po podpisaniu niniejszej umowy.

IX.

Umowa niniejsza nabiera siły natychmiast po podpisaniu jej przez strony kontraktujące.

Podpisano w Warszawie dnia 21 kwietnia 1920 roku w dwóch egzemplarzach, sporządzonych jeden w języku polskim, jeden w języku ukraińskim, z zastrzeżeniem, że w razie wątpliwości tekst polski będzie uważany za miarodajny.

~~Kierownik Ministerstwa Spraw Zagranicznych~~

*Kierownik Ministerstwa
Spraw Zagranicznych Królestwa
Polskiej*

(-) Jan Dąbowski

*Kierownik Ministerstwa
Spraw Zagranicznych Ukraińskiej
Republiki Ludowej*

(-) Leonid Liwicki